

Jsou posedlí skutečnými zločiny.
Dokud se nestanou aktéry jednoho z nich.

RODINA NA ZABITÍ

THRILLER

MEGAN COLLINS

RODINA NA ZABITÍ

Copyright © 2021 by Megan Collins Hatfield

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována bez
písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Zuzana Fryntová, 2023

Cover © Kelli McAdams, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3154-1 (pdf)

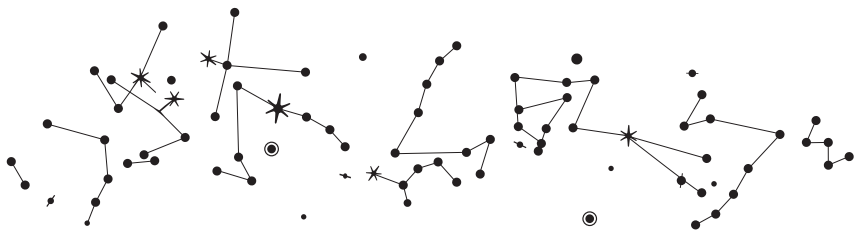
RODINA NA ZABITÍ

Megan Collins

přeložila Zuzana Fryntová

VENDETA

Pro milovníky kriminálních případů

1

Rodiče mě pojmenovali Dahlia podle Černé Dahlie – té herečky, jejíž tělo našli rozpuštěné v trávě ostré jako břitva, s tvářemi proříznutými do věčného úsměvu. Když jsem její příběh slyšela poprvé (byly mi čtyři), předpokládala jsem, že jednou tak taky skončím. Moje jmenovkyně tvořila část mého já a její násilná smrt předurčila moji budoucnost. Což znamenalo, že mého staršího bratra Charlieho, který unikl osudu dítěte Lindberghových, když se dožil druhých narozenin, pořád v budoucnu čekal únos. Moje sestra Tate měla jít ve stopách své vlastní jmenovkyně – stát se filmovou hvězdou, a pak mrtvolou v kaluži krve. A co se týče mého dvojčete Andyho, pojmenovaného podle otce Lizzie Bordenové, byla jsem si jistá, že jemu je souzena sekera.

Toho přesvědčení jsem se brzo zbavila; pochopila jsem, že naše jména jsou jen dalším z mnoha způsobů, kterými jsme uctívali památku obětí vražd. Ale i poté co jsem *já* přestala očekávat, že nás všechny jednou zabijou, si Andy trval na svém – teda že naše rodina je „zvrácená“ a že naše výchova byla špatná. Pořád nevím, kde na to tehdy přišel. Život v našem studeném, odlehleém sídle byl to jediné, co jsme znali.

Právě před ním teď stojím – před domem, ze kterého Andy utekl o našich šestnáctinách, dva roky předtím, než jsme měli dostat dědictví (nebo „odchodné“, jak tomu říkal

Charlie), a tři předtím, než jsem odešla já. Čekala jsem tady na něj tak dlouho, jak jsem mohla; byla jsem si jistá, že se moje dvojče vrátí. Sedávala jsem dole na schodech a pohledem hypnotizovala dveře. Doufala jsem, že se v nich zase objeví, že mi řekne, že pro všechno to stýskání nebyl žádný důvod.

Já jsem byla jediná, komu chyběl. Máma si přečetla jeho vzkaz na rozloučenou – *Jediným řešením je nikdy se nevrátit* – a ztěžka polkla. „Tvůj bratr se rozhodl jít vlastní cestou,“ oznámila, když si utírala slzy z obličeje, jako by to tím haslo. Táta chvíli naštvaně chodil kolem domu a stěžoval si, že Andy nepřišel na jejich loveckou výpravu. „Není nic jiného než zbabělec, to tvoje dvojče,“ sdělil mi, jako bych na Andyho měla vlastnické právo. A pak tam samozřejmě byli Charlie s Tate, kteří v té době přijeli na návštěvu. Vážili celou tu cestu kvůli našim šestnáctinám, ale odjeli, aniž by mi pomohli Andyho hledat: Charlie tvrdil, že musí na konkurz, a Tate se jako vždycky vydala za ním. A tak jsem zbyla jen já, roky sama se svou bolestí; roky jsem zapalovala svíčky s mámou a tátou a odříkávala modlitbu na počest mrtvých, kterou, jak jsem se pak dozvěděla, si vymysleli sami.

Táta před pár dny zemřel. Proto jsem se vrátila. A doufám, že tohle bude to, co přivede zpátky i Andyho. Třeba už je v domě a čeká, až uslyší moje kroky. Třeba už ho nebudu muset hledat na internetu. Greta, která vlastní kavárnu pod mým bytečkem, mě naučila všechny vychytávky sociálních sítí, ale ani tak moje pátrání nikdy nic nepřineslo.

Dneska jsem se od trajektu nahoru vydala oklikou a sledovala jsem zmenšující se skalnaté pobřeží, když jsem stoupala výš a výš ke středu Blackburn Islandu, kde se u lesa tyčí náš dům, kamenný a mdlý. Už několik minut se dívám na ty holé stromy a vzpomínám, jak do nich Andy mlátil, jak si vždycky došel pro sekeru, když ho něco sžíralo – a jak ho sžíralo skoro všechno: tátovy testy na lovecké zbraně, máminy lekce o obětech Teda Bundyho, Tateina kresba její jmenovkyně,

Sharon. Ani po všech těch hodinách, co jsme s Andym strávili bok po boku, ať už schovaní v kredenci, abychom vystrašili mámu, nebo stavěním barikád z listí, které od práce zdržovaly našeho správce Fritze, ani po všech těch hodinách jsem nepochopila, proč někdy vyrážel z domu pro sekeru, opřenou o zahradní domek. A když mi pořád dokola opakoval, že naše rodina je zvrácená, že potřebujeme i okolní svět, že potřebujeme věřit i lidem mimo naši rodinu, ani tomu jsem nerozuměla.

Na zátylku mě mrazí listopadový vítr a popostrkuje mě blíž ke dveřím. Dole u nohou mi poletují mrtvé listy, jako by mě vítaly doma. Na téhle verandě jsem byla naposledy před sedmi lety, ale i když jsem v devatenácti odešla, nešla jsem daleko. Pronajala jsem si byt na pevnině, půl kilometru od přístavu – dostatečně blízko, kdyby se Andy náhodou vrátil –, ale když jsem se tam nastěhovala, Greta se chovala, jako bych byla ze vzdáleného a tajemného místa. „Nemůžu uvěřit, že jsi vyrostla na Blackburnu,“ připustila. „Jsem Blackburnským vrahem přímo *posedlá*. Vystříhla jsem si z novin všechny články, kde se o něm píše, a denně jsem strávila *hodiny* na on-line fórech probíráním všech teorií. Proboha, znalas nějakou z jeho obětí?!“

Dokázala bych je všechny vyjmenovat, i kdyby mě vzbudili o půlnoci. A nejen oběti našeho ostrovního sériového vraha, který za dvacet let zavraždil sedm žen, a nikdy nebyl dopaden, ale i oběti z klidných sousedství, i ty z ulic velkoměst. Jejich památku jsme uctívali každý rok v den jejich úmrtí. Stáli jsme v kruhu, odříkávali jejich jména a zapalovali jsme si od sebe dlouhé bílé svíčky. Pak jsme zašeptali modlitbu – „Život vám vrátit nemůžeme, ale nechť náš dech oživí alespoň vaši památku“ – a sfoukli svíčky. Když jsem Gretě vysvětlila, že jsem jeho oběti sice neznala osobně, ale že byly v našem pamětním kalendáři, zmateně se na mě zamračila a já jsem si poprvé říkala, jestli měl Andy pravdu, jestli na nás opravdu bylo něco zvráceného.

Ale je tady Andy taky? Sedí na schodech a zevnitř upírá pohled na dveře, zatímco já se konečně odhodlám otočit klíčkou a otevřít dveře?

Mrkám, než si moje oči zvyknou. Světlo venku bylo oslňující a opravdové, ale vevnitř je větší šero než po setmění. Foyer, jak už teď vidím, je prázdné jako velká jeskyně a na schodišti nikdo nečeká. Lustr se nepatrně pohupuje, jako by do něj někdo ťukl, a já se musím soustředit na nádechy a výdechy, dokud nevstřebám tu bolavou pravdu, že jsem se mýlila.

„Ale podívejme, kdo se konečně ukázal. My s Tate jsme tady už od včera.“

Otáčím se za zvukem Charlieho hlasu. Vidím ho skrz široký průchod vpravo, jak sedí v šeru, záclony zatažené, světla zhasnutá. Tak tak rozpoznávám sklenici jantarové tekutiny, kterou drží v ruce. Usrkne z ní (ještě není ani deset ráno), vstává a míří ke mně, typicky oblečený ve vínově červeném svetru a pořád stejně vyzábělý.

„Copak, ty se snad nerada objímáš?“ mrkne na mě.

Obejme mě dřív, než stačím odpovědět. Když se narovná, sundá mi tašku z ramene a přehodí si ji přes to svoje. Pod její tíhou se na stranu naklání ještě víc než normálně.

„Sluší ti to, Dolls,“ říká. „Jak dlouho jsme se to neviděli? – Devět let?“

Mrkám na něj, jako by byl další temnou místností, na kterou si musím zvyknout. Jak může nevědět, že je to *deset let, čtyři měsíce a tři dny*, co jsme se viděli naposledy? Není tak těžké si to zapamatovat. Prostě se vezme doba, která uběhla ode dne, kdy jsme naposledy viděli Andyho, a odečte se jeden den. Dobře, uznávám, že Charlie se se mnou snažil sejít dřív. Za ta léta mi poslal pár zpráv s pozvánkou na své představení – na ta mimobroadwayská i na ta *úplně* mimobroadwayská –, ale já nikdy nepřišla. Věděla jsem, že bych nebyla schopná strávit, jak předstírá, že je někdo jiný. Pro mě bude vždycky člověkem, který si přečetl Andyho vzkaz na rozloučenou – *Jediným řešením je nikdy se nevrátit* – a hned

se vrátil zpátky do New Yorku. Greta mi nikdy neopomene připomenout, že Charliemu bylo v té době šestadvacet a už žil svůj vlastní život mimo naši rodinu, ona ale nechápe, že když mluvím o Charliem nebo Tate nebo svých rodičích, nestojím o jiný názor. Chci, aby se mnou souhlasila, že oni všichni moje dvojče nechali na holičkách.

Teď Charliemu sděluju, jak dlouho to přesně je, co jsme se neviděli, načež on se na mě divně podívá a pak si zase usrkne ze sklenice.

„Kde jsou všichni?“ ptám se.

„Tate hraje poslušnou dcerku tý truchlící vdově nahoře. A otec? – No, ten zůstal v márnici, kde čeká na svoje zítřejší uctění.“

Upozaďuju myšlenku, jak náš mrtvý otec někde chladne v šuplíku. „Fakt tomu takhle budeme říkat?“ ptám se. „Uctění?“

Charlieho rty šklubnou pobavením. „Jak jinak bychom tomu měli říkat?“

Krčím rameny. „Tátu nikdo nezabil. Nezdá se mi, že by se na to vztahovala pravidla uctění.“

„Nóó,“ nahýbá se ke mně spiklenecky a z jeho dechu jde cítit whisky, „já si to vykládám tak, že to tátovo srdce bylo pěkněj parchant. Zlikvidovalo ho ve dvou vteřinách. Obličejem hezky rovnou do jeho zvěřinového guláše.“ Charlie přitlačí čelo k ústí sklenice, aby to názorně ukázal. „Máma mu musela z obličeje utřít maso, než dorazila záchranka. Je to vlastně celkem poetický: Otec za života ulovil tolik srnců, a nakonec na jednom sám zkapal. Zdá se to... skoro jako *záměr*, co? Jako by jeho srdce vědělo, co měl na svědomí, a zabilo ho za to.“

Uculuje se. A nemluví zřetelně. Tate mě před tímhle varovala v e-mailech, které mi tak často posílá, a na které já skoro nikdy neodpovídám. Psala, že z Charlieho je pomatený opilec.

„To je ale skvělý přivítání...“, odpovídám. „Díky.“

Krčí rameny, jako že není za co. Jako že je to absolutně normální, popsat takhle smrt našeho otce. Ale vím, že by to

pro mě měl být mnohem větší kopanec do břicha, než je. Nic moc jsem necítila, ani když jsem se dozvěděla, že měl táta infarkt. Jen něco jako: *Aha. Dobře.* Zrovna jsem v kavárně pátrala po stopách Andyho v Detroitu (znovu jsem projížděla všechna větší města) a Greta zaslechla můj hovor. Přinesla mi horkou čokoládu se šlehačkou navíc a řekla, že ji to „tak moc mrzí... Bože, to je hrůza, Dahlio“. Ale pro mě zpráva o tátově smrti byla vlastně jen obyčejná zpráva. Nevyhnutelná novinka na časové ose mého života.

Chápu, proč se Charlie chová tak divně, proč je samý úsměv, samý vtípek. Určitě se jen snaží zamaskovat bolest, která v něm probublává. Charlie ve skutečnosti znal tátou tak, jako jsem ho já (a předpokládám ani Tate) nikdy nepoznala. Táta se věnoval Charliemu stejně, jako se věnoval Andymu. Všechny ty lekce střelby za ty roky, ty šeptavé hovory, když spolu v lesích hledali nepatrný pohyb zvířecího těla. „Nevím, jak trávit čas s děvčaty,“ přiznal mi jednou táta, když jsem se ptala, proč na lovecké výpravy chodí jen kluci. Ne že bych chtěla lovit, jen jsem nesnesla pomyslení, že Andy něco zažívá beze mě. Ale když jsem slyšela tátovo přiznání, ulevilo se mi. Já jsem taky nevěděla, jak s ním trávit čas. Byl to člověk, který málo mluvil a ještě míň se usmíval; člověk, který se nijak nepodílel na našem vzdělávání, i kdyby jen sledováním dokumentů o vraždách, které nám máma pouštěla; člověk, který pro mě neměl nic než pokývnutí, když prošel kolem, jako bych byla zaměstnanec, na stejné úrovni jako náš správce Fritz. Takže jsem tehdy dostala povolení nemít ho tak moc ráda. Ani se vlastně nestresovat tím, že bych ho *vůbec* měla ráda. Neměla jsem s tím problém. Zbylo víc místa pro Andyho.

„Tak pojď,“ pobízí mě Charlie. Postaví sklenici na kredenc a kývne hlavou směrem ke schodišti. „Máma na tebe čeká.“

Jdu za ním nahoru a ohlížím se; pořád čekám, jako vřdycky, že se Andy objeví.

„No tak, Dahlio, kde je tvoje vychování: pozdrav přece babi s dědou,“ popíchně si Charlie a znovu na mě přes rameno

hodí cynický úšklebek. Dobře, fajn, jestli si potřebuje z celé téhle situace udělat legraci, prosím, ale fotky máminých rodičů, které lemují zeď podél schodiště, nejsou k smíchu ani trochu. Víím, že ty zarámované tváře nepatří duchům – duchové se přece neberou, nekouří cigarety, nelíbají se, když se smějou –, ale jimi tohle všechno začalo, nebo ne? Naše dětství plné duchů. Naše životy plné duchů. A možná tohle Andy myslel, když říkal, že naše rodina je zvrácená. Protože máma přeplnila zdi fotkami svých zavražděných rodičů.

Příběh naší rodiny je neobvyklý: máma se sem, do rodinného letního sídla, přestěhovala, když jí bylo dvacet jedna, hned potom co nějací útočníci zavraždili její rodiče na jejich connecticutském panství; vzala si Daniela Lighthouse, taky sirotka, který – na někoho, kdo nevěděl, „jak trávit čas s děvčaty“ – mámu hned zaujal. A táta se jejím výstřednostem poddal, dokonce je podporoval a ani neprotestoval, když máma proměnila dům v něco jako mauzoleum.

Než stačíme vyjít schody, slyším, jak někdo přichází po podestě a lapá po dechu. Je to Tate, která ve spěchu odstrkuje Charlieho, aby se se mnou mohla přivítat.

„Dahlío!“ vyrazí ze sebe. „Je tohle vůbec možný? Jsi dospělá!“

Směje se, jako bych si z ní dělala legraci, jako by ze mě každou chvíli měla vyskočit ta malá holka, kterou viděla naposledy. Pak si mě přitáhne do tak urputného objetí, že málem ztratím rovnováhu.

„Pomalú, Tate...“, poznamená Charlie. „Nemusíme naši sestřičku umačkat, že jo? V máminým svatostánku už skoro není místo.“ Usmívá se na naše prarodiče na zdi, jako by se na té legraci podíleli.

Je to ale zvláštní, tahle jejich objetí – jako bychom my Lighthouseovy děti byly veselá čtyřka sourozenců, jako bychom nebyly rozdělené do dvojic věkem a tím, že my s Andym jsme si četli myšlenky, zatímco Tatein vztah k Charlieemu byl jen o zbožňování. Teď mu ale nevěnuje žádnou pozornost

a ustupuje o pár kroků zpátky, aby si mě mohla znovu prohlédnout, a jako vždycky je naprosto oslnivá, se svými vlnitými blond vlasy v drdolu na temeni hlavy a pár rozpuštěnými vlnami, které jí lemují obličej. Na sobě má tyrkysový svetr, přetažený přes fuchsiové džíny – je prvním barevným prvkem, který jsem od příchodu viděla. Barevnost teď patří k její „značce“. Pokaždé když se se svými diorámaty fotí na Instagram, má na sobě růžovou, azurovou, nebo žlutou. Je to pravý opak jejích vyobrazení míst činu, která jsou spojena s Blackburnským vrahem – ty tmavé kamenité útesy, černošedá voda, mrtvoly žen, které i ve svých miniaturních ledově modrých šatičkách vypadají jako stíny vyvržené na skály –, ale z nějakého důvodu to na lidi funguje.

Zajímalo by mě, jestli je i Andy mezi Tateinými padesáti sedmi tisíci followery. Jestli kdykoliv když si prohlíží příspěvky @die_oramy, cítí se jako součást výstavy naší sestry.

Minulý rok o ní psal *New York Post* a Greta těmi stránkami vytapetovala stěnu a trvala na tom, že mám v rodině „královnu opravdového zločinu“. Skoro jsem nedýchala, když jsem ten článek četla; nebyla jsem si jistá, co všechno Tate s deníkem sdílela o našem způsobu života. Greta je jediný člověk, kterému jsem vyprávěla o potenciálních „zvrácenostech“ našeho dětství, detailech, které nejen zhltna, ale navíc si je vychutnala: o knihovně v zadní chodbě, které jsme říkali „pokoj obětí“, protože její police byly přeplněné novinovými články informujícími o různých vraždách; o tom, jak po nás mámin domácí učební plán vyžadoval, abychom napsali vlastní „hlášení z místa činu“, ve kterých jsme měli předložit svoje teorie nevyřešených případů ve formě eseje o pěti odstavcích. (Tehle detail si Greta oblíbila. „Byla jsi jako já,“ říkává. „Civilní detektiv!“ Nejdřív jsem si myslela, že si ten výraz vymyslela, než mi řekla o celé síti lidí na internetu, která nad nevyřešenými případy denně ztrácí hodiny času.)

Naše domácí úkoly článek nezmiňoval, Tate v něm ale vysvětlovala, že s Blackburnským vrahem cítila spojitost,

vzhledem k tomu, že na ostrově žila v době, kdy se vraždy odehrály. Nadto věřila, že když znázorní jeho oběti až po detaily jako podlitiny na krku, kde ženy vrah škrtil, a písmeno „B“ vypálené na jejich kotnících, odvede pozornost od vzrušených spekulací o tom, „jaký zvrácený hovado“ jejich životy ukončilo, a navrátí ji těm sedmi lidem, kteří předčasně zemřeli.

Ve svých příspěvcích na Instagramu Tate nikdy nepíše o tom, jak součástí naší výchovy bylo uctění památky těch sedmi žen v den jejich smrti, jak jsme za ta léta s každým dalším jménem přidávali data, když jejich vrah nepřestával a škrtil, vypaloval znamení, oblékal oběti do stejných, ledově modrých šatů a pak je pohodil na mělčinu. Ale vždycky když vidím Tateina diorámata, ta detailně provedená, realistic-ká místečka činu, neubráním se pocitu, jako by Tate sdílela rodinná tajemství.

„Ty jsi *tak* vyrostla!“ opakuje mi Tate. Natočí se, aby byla vidět z profilu, a nadzvedne bradu. „A co já? Jak vypadám? Jak mi to sluší?“ Odmlčí se, aby se posměšně zašklebila: „V pětatřiceti?“

„Vypadáš skvěle,“ odpovídám. Ale ona to ví. U každého selfie, které přidá mezi diorámata, ji její příznivci zasypávají samou chválou: *Holka, ty seš tak strašně krásná!* nebo *Pro tvoje vlasy bych zabíjela*. Zbožňují její styl, její diorámata, její popisky u každé z obětí – a Blackburn zbožňují taky. Ten článek v *Postu*, jenž citoval lidi, kteří se dozvěděli o Blackburnu na @die_oramě, rozebíral, že v podstatě díky Tate se z Blackburnu stala turistická destinace a že pobřeží, kde byly ty ženy nalezeny, teď lidi neodpuzuje, ale přitahuje. *Je to hrozně vzrušující*, vyjádřil se jeden z nich, *stát na místě, kde se opravdový sériový vrah zbavoval obětí*.

I když Blackburnský vrah udeřil naposledy před deseti lety, obyvatelé tohoto ostrova pořád zabedňují dveře – taková opatření jsme my nikdy dělat nemuseli. Zdálo se, že nikdo, dokonce ani sériový vrah, po návštěvě našeho domu netouží. „Sídlo smrti“ – tak mu říkali obyvatelé ostrova.

„Dahlio, ty jsi přijela.“

Tentokrát stojí nahoře na schodech máma.

„Jasně že jsem přijela,“ odpovídám.

Má na sobě to, co vždycky – tepláky a pantofle –, ale vypadá mnohem bledší, než když jsem ji kdy viděla, a její kůže vypadá jako zmačkaný kus papíru, který se někdo pokusil znovu vyhladit.

Máma mě bere do náruče a shýbá se, aby si mohla opřít hlavu o moje rameno. „Jsem tak ráda, že jsi tady,“ povzdychne si.

Charlie si nad námi pohrává s popruhem mojí tašky. „No jo, je to hezký, jak jsme zase všichni zpátky pohromadě,“ prohlásí. „Přesně tam, kde všichni doufali, že se sejdem – na schodech.“

Tate ho plácne přes rameno. Máma vydechne a na krku vnímám její dech obtěžkaný ztrátou. Když mě sevře ještě těsněji, cítím, jak neuvěřitelně moc jí táta chybí. Šla za ním jako můra za světlem – za světlem, které já jsem nikdy neviděla. Když vešel do místnosti, její oči si okamžitě našly jeho obličej; když vyprávěl, jaká byla jeho poslední lovecká výprava, nahnula se blíž a celá se třásla očekáváním. Nemusel toho moc říct – a většinou ani neřekl – a možná proto, že toho moc nenamluvil, visela na každém jeho slově a byla vděčná a překvapená, že na ni vůbec promluvil.

„Je mi to moc líto,“ říkám jí.

„Co je ti líto?“ ptá se.

„Globální oteplování?“ neodpustil si Charlie ironickou poznámku. „Že ženy vydělávají míň než muži? Všechno tvoje chyba, Dolls.“

Tate ho znovu plácne.

„To s tátou...,“ odpovídám.

Máma se odtáhne, aby mi mohla vzít tváře do dlaní. Oči má napuchlé a zarudlé a lemované tmavými kruhy. „To s tátou ti nemusí být líto – vůbec netrpěl. Zemřel přirozenou a rychlou smrtí. Bylo to nečekané a strašné, ale nakonec je

tohle to nejlepší.“ Pohladí mě po tváři. „Jinak pokud chceš něčeho litovat –“

„Ježiš, mami, už toho nech!“ přeruší ji Tate.

„Čeho?“ ptám se.

„Máma nás tady zahrnuje výčitkami,“ vysvětluje Charlie.

„Ne,“ kroutí máma hlavou, „to nejsou ‚výčitky‘.“

„Je našťvaná,“ pokračuje Charlie, „že jsme se tak dlouho neukázali.“

„Nejsem ‚našťvaná‘,“ oponuje máma zatvrzele. „Jen jste mi chyběli, to je celé.“

Tate bere mámu kolem ramen. „Nevolám ti snad třikrát do týdne?“ ptá se. „A neposílám ti snad všechny ty lahůdky, který se dají sehnat jen na Manhattanu? Říkalas, že ty čokoládky od Morettiho máš moc ráda.“

„To ano, to mám,“ souhlasí máma. „Ale vás všechny mám ráda mnohem víc.“

„Nuňu. To je tak sladký...“ prohlásí Charlie, ale jeho tón je tak nějak nakyslý. „Ale jak už jsme ti vysvětlovali včera – a Dahlia by s tím určitě souhlasila...“ Významným pohledem naléhá, abych napodobila jeho přikývnutí. „Museli jsme si najít vlastní cestu. A na to je potřeba odstup. Čas. Jsem z domu stejně dlouho, jako jsem žil tady, a *eště furt* se učim, jak to chodí tam venku.“

Když se máma na Charlieho otočí, třese se jí brada. „Vždycky jsem jen chtěla,“ říká, „abyste na to byli připravení. Na svět venku. Proto jsem vás to všechno učila.“

Natáhne ruku k fotce na zdi, na které se její rodiče baví na nějaké párty, každý s cigaretou v ruce, a pomalu, něžně pohladí rámeček. Je to přízračné gesto, jako by se snažila spojit s minulostí, zachránit rodiče před jejich budoucností.

„Charlie tím jen chce říct,“ vkládá se do toho Tate, přičemž po něm vrhá varovný pohled, „že tam venku je tak živo, víš? Vůbec jsem netušila, jak moc! Svět je plnej života.“

Máma pustí rámeček a svěsí ramena.

„A myslím,“ dodává Tate a tiskne si mámu k sobě blíž, „že to svým způsobem oceňuju mnohem víc právě kvůli všemu, co jsi nás naučila. Nemyslíš, Dahlio?“

Tate na mě upírá zrak a její oči jsou tak modré, tak hypnotizující, že se přistihnu, jak přikyvuju. Ale pak si vzpomenu, jak máma reagovala na Andyho vzkaz na rozloučenou – „*Tvůj bratr se rozhodl jít vlastní cestou*“ –, a nevím, proč se vůbec obtěžuju ji utěšovat. Nikdy předtím ji nezajímalo, jestli jsme pryč, nebo ne, a to jsem jí pořád neodpustila – to, že se Andyho tak jednoduše vzdala.

Pravda je, že jsme všichni měli své důvody, proč jsme se nikdy nevrátili domů. Charlie tvrdil, že potřebuje zůstat blízko New Yorku a být připravený všeho nechat, kdyby se náhodou objevila nějaká role. A protože Charlie se na ostrov nevrátil, nevrátila se ani Tate. „Jsou na sobě závislí,“ odfrkla si Greta, když jsem jí řekla o jejich bydlení v činžáku na Manhattanu, které si spolu zařídili, hned jak dostali svoje dědictví. A co se mě týče, já jsem v tomhle domě vydržela bez Andyho jen tři roky. Už mě nebavilo vyhýbat se stínům, které se v každém rohu kupily jako chomáče prachu. Ale co on? – Odešel si bez vysvětlení, ani se se mnou nerozloučil, a já jsem musela celé ty roky žít v nevědomosti, což je pěkně osamělý a bezútěšný.

Vím, že ho trápily věci, které mě ne. Vím, že si brával sekeru ke stromům vzadu v lese – ne aby je kácel, ale aby jim ublížil, aby je zjizvil, aby je donutil převzít na svou kůru něco, co už v sobě dál nemohl udržet. Vím, že jeho emoce byly silné a prudké. Snadno se rozčílil a věci ho rychle začaly frustrovat. Ale co ho doopravdy donutilo odejít? Nevěřím – nikdy jsem nevěřila –, že náš „zvrácený“ život byl dostatečnou záminkou. Naší rodině jsem neodpustila, že ho nechali jít, a neodpustila jsem ani jemu, že odešel.

„Jsem jen moc ráda, že jste teď tady,“ říká nám máma. „Okolnosti jsou samozřejmě hrozná, ale jsem šťastná, že mám všechny svoje děti zpátky doma.“

„Všechny“?

Fakt teď řekla „všechny“?

„Fakt jsi –“

Ale přerušil mě pronikavý křik, který se ozývá od zadního vchodu.

„Paní Lighthouseová! Paní Lighthouseová!“

Když slyším naléhavost, s jakou Fritz volá, hrůzou mi vstávají vlasy na hlavě. Přikulhá do foyer tak rychle, jak by se dalo od někoho okolo osmdesáti čekát. Pravou nohu – tu špatnou – za sebou trochu táhne a jeho dlouhé mléčně bílé vlasy jsou protkané hlnou.

Máma za ním seběhne ze schodů. „Co se stalo?!“ ptá se.

Já, Charlie a Tate taky doklopýtáme dolů, a když mě Fritz vidí, opožděně se zarazí. „Přijela jste...“, vysouká ze sebe, celý udýchaný z běhu a křiku.

„Jasně že jsem přijela,“ potvrdím podruhé. „Co se děje?“

„Je tam... Venku... Já...“

Odmlejí se a Charlie otočí oči v sloup. „Co je za problém? Je všechno v *po-řá-dku*?“ A tohle si teď taky vybavuju, jak se Charlie k Fritzovi choval, jako by neuměl napočítat do pěti.

„Ne. N-n-ne...“, vykoktá ze sebe Fritz a pořád se dívá na mámu. „Byl jsem vzadu v lese, kopal jsem hrob pro pana Lighthouse a –“

„To ho jako pohřbíme *tady*?!“ otočí se Charlie na mámu.

„Samozřejmě. Až budeme připraveni, přivezou ho.“

„Ale – není to tak trochu... morbidní?“ ptá se Charlie. Poněkud zvláštní otázka, vzhledem k našemu způsobu života.

Máma stáhne ramena, jako by ji praštil. „Vůbec ne. Jsou *tady* pohřbeni i moji rodiče. Je to místo, kde se pohřbí celá rodina. Nechali jsme tam udělat náhrobky pro tvého otce i pro mě.“

„Hej...?“ přerušil je Tate. Posunkuje k Fritzovi, který má tak vykulené oči, že vypadá úplně jako dítě.

„Nevím co...“, začne náš správce říkat, „a-ani jak, ale někdo... někdo už...“

„Někdo už‘ co? Vymáčkni se!“ vybuchne Charlie a popadne z kredence skleničku s whisky.

Nato Fritz polyká a krk mu pulzuje jako u herců ze všech těch zfilmovaných rekonstrukcí vražd, které jsme viděli. Vypadalo to v nich, jako by je měl strach každou chvíli roztrhnout. Z té představy polknu a promnu si zátylek, na kterém mi pořád vstávají vlasy hrůzou. Ale když Fritz promluví znovu, hlas má pevný.

„V hrobu pana Lighthouse už je někdo pohřbený. A myslím...“ Fritz střelí pohledem ke mně. „Myslím, že je to Andy.“

2

„Kdy jste s bratrem mluvila naposledy?“

Přijel detektiv. Sedíme v obýváku, on naproti mně, a má sešitek na poznámky a propisku a soucitný úsměv, který nepotřebuju. Předtím se lidi v bílých overalech přesouvali tam a zpátky, od dodávky na příjezdové cestě k lesu vzadu u našeho domu. Odebírali vzorky z kostí, nebo co. Protože jsou tam skoro jen kosti. To není Andy.

„To v tom hrobě není můj bratr,“ říkám detektivovi.

„Doufám, že máte pravdu,“ odpovídá. „A právě pracujeme na tom, abychom identifikovali ostatky. Forenzní stomatologie, vzorky DNA. Ale váš správce se zdál být jistý, že je to Andy. Netušíte proč?“

„Vždyť jste ho vyzpovídal, nebo ne?“

„Ano, vyzpovídal. Ale rád bych slyšel váš názor.“

Stisknu hrnek s čajem, který už dávno vystydl. „To ta seker. Mluvil jste s mými sourozenci, takže vám to určitě řekli – Andy si vybíjel zlost na stromech vzadu v lese.“

„Kácel je?“

„Ne, ne že by je kácel. Spíš... štípal. Odštípoval kousky kůry, když toho na něj bylo hodně nebo byl naštvaný. Byl to jeho způsob, jak se s věcmi vypořádat.“

Detektiv se nahýbá dopředu a poposunuje v ruce propisku. „S jakýma ‚věcmi‘?“

„Věcma jako... Nevím. Občas se dokázal naštvat. Ale – no, Fritz říkal, že ta sekera byla v... že to bylo to, co...“

„Spolu s tělem byla pohřbená i sekera,“ dokončí za mě, „a fraktura lebky odpovídá tvaru jejího ostří, což nás v tuto chvíli vede k závěru, že ostatky v tom hrobě patří někomu, kdo byl tou samou sekerou zavražděn. A vypadá to, že právě *tahle* sekera patřila vašemu bratrovi. Podle všeho na rukojeť vyřezal své jméno.“

Andy se kousal do rtu, když ho vyřezával; s přehledem vykrojil „A“, pak „N“, ale zahnuté „D“ mu dalo zabrat. Kůže okolo jeho očí, která se tak snadno zvrásnila, byla svraštělá soustředěním.

„To je pravda,“ potvrzuju. „Ale když byla Andyho sekera vražednou zbraní, nenaznačovalo by to spíš, že Andy byl vrah, ne oběť?“

„Myslíte si, že váš bratr někoho zabil?“

„Samozřejmě že ne. Jen říkám: Můj bratr v tom hrobě není. Moje rodina vám řekla, že utekl, nebo ne? Před deseti lety. Potom si tu sekeru mohl vzít kdokoliv. Ale ne na něj. Byl už pryč.“

„Takže jste s ním za posledních deset let mluvila?“

„Jo, já – teda, ne. Ne tak úplně.“

„,Ne tak úplně?“

Závěs za detektivem se nepatrně zachvěje. A i když jsou dveře do obýváku zavřené a okna jsou zamčená, vím, že je to jen průvan. Ani by mě nenapadlo, že by to mohl být Andyho duch.

„Ne,“ říkám. „Nemluvila jsem s ním.“

Poučila jsem se, že nikdo zvenku nerozumí poutu, které existuje mezi mnou a Andym. Pokoušela jsem se to jednou vysvětlit Gretě, ale i ona jen nakrčila nos. „Myslíš jako telepatie?“ zeptala se. A já už jsem se dál nenamáhala, nepokoušela jsem se popsat tu noc, kdy jsem možná ve dvě ráno ležela v posteli a poněkolkáté jsem četla knížku o Černé Dáhlíi. Pod peřinou jsem si jednou rukou svítila baterkou a druhou jsem měla přes pusku, když jsem se dostala k části popisující

řezné rány na jejím obličejí. A slyšela jsem, jak se otevřely dveře. Vykoukla jsem zpod peřiny a v pokoji byl Andy, který ve spaní cítil moje zděšení, a to ho probudilo stejně jako budík. Tehdy zašeptal, ať tu knížku odložím, ať svoji jmenovkyni konečně nechám odpočívat.

Andy a já jsme o sobě věci věděli, aniž bychom si je museli říct nahlas. Takže kdyby byl můj bratr mrtvý, cítila bych to. Věděla bych to.

„Proč si myslíte, že utekl z domova?“ ptá se dál detektiv.

Ťuknu nehtem o hrnek. „Nechal vzkaz na rozloučenou. To už vám říkala máma.“

Přikývne a otočí pár stran ve svém zápisníčku. „Jediným řešením je nikdy se nevrátit“,“ cituje. „Co tím myslel?“

Ťuk, tuk, tuk. Podívá se na moji ruku a já okamžitě přestanu.

„Co vám řekla moje rodina, že to znamená?“ ptám se.

„Vaše sestra mi řekla, že se mám zeptat vás – prý jste k Andymu měla nejblíž.“

„Mám k němu nejblíž,“ opravuju ho, protože – jako fakt minulý čas? Jsou to jen kosti v díře v zemi a Andy je někde tam venku, možná ve Vegas, kde lidi utrácují tisíce a tisíce každou noc a doufají ve světlejší zítřky a kde stíny utíkají před blikajícími pestrobarevnými světly. Vsadím se, že tam nikdo o vraždách nemluví. Vsadím se, že se mu tam líbí.

„Chtěl žít jinak,“ vysvětluju detektivovi, „než jak jsme byli vychovaní.“

„A jak přesně jste byli vychovaní?“

Upřeně se na něj zadívám. „Myslím, že to víte.“

Se vším tím shonem předtím – lidmi v overalech a Fritzem, ze kterého po domě padala hlína, jak chodil sem a tam a všem pořád vyjadřoval upřímnou soustrast, jako by mohl vědět, že v tom hrobě je Andy – jsem detektiva nejdřív nepoznala. Zdál se jen o pár let starší než já a vypadal úplně obyčejně: hubený, normálně vysoký, tmavé vlasy nahoře přehozené na stranu, jako by ho olízla kočka.

Ale když jsme začali náš „rozhovor“, znovu se mi představil – Elijah Kraft – a já jsem se skoro rozesmála. „Vy jste syn komisaře Krafta,“ řekla jsem a on měl aspoň tolik slušnosti, že se trochu začervenal. „Už není komisař,“ řekl. „Otec je v pečovatelském domě. Stařecká demence.“ Myslím, že mi ho mělo být líto. Ale bylo Edmondu Kraftovi někdy líto nás? Pozastavil se někdy nad tím vším – nad tím, jak posedlý naší rodinou byl, jak se vždycky plížival po našem pozemku, aby nás přistihl při nějakém zlověstném, kriminálním činu? A cítil přitom aspoň nějaké výčitky svědomí? – Pochybuju. Komisař Kraft byl jako všichni ostatní: podezíral nás, sledoval nás a myslel si, že má právo narušovat naše soukromí.

„Vím jen, co se říká,“ odpovídá Elijah.

„Říká se to pravděpodobně proto, že to začal říkat váš otec.“

„Vím, že se tomu tady říká ‚Sídlu smrti‘.“

„Lidi jsou kreténi,“ opáčím.

„Vím, že vaše rodina uctívá mrtvé.“

A tomuhle se už opravdu zasměju.

„Ne?“ ptá se Elijah a něco si píše. „To není pravda?“

„My uctíváme jejich památku,“ opravuju ho. „Respektive památku obětí vražd.“

Což Andy není. Prostě *není*.

„A co to přesně obnáší?“ ptá se Elijah dál. „Uctívat jejich památku?“

Podívám se na posuvné dveře do pokoje, pevně zasunuté k sobě. Je to zvláštní, mluvit o tom s někým cizím, obzvlášť se synem komisaře Krafta. Úplně vidím mámu, jak mě celá naježená poslouchá za dveřmi. Ale naproti mně sedí detektiv, viděl kosti na naší zahradě a já vím, co se mu honí hlavou.

„Na výročí jejich smrti,“ vysvětluju, „jsme zapálili svíčky. Odříkali jsme jejich jména, pak modlitbu. Měla to být taková forma rozjímání nad jejich smrtí, ale taky, což bylo důležitější, nad jejich životem.“

„Za koho jste se modlili?“ ptá se, oči pořád upřené do zápisníku. „Říkala jste, že mrtvé neuctíváte, ale modlení je přece způsob, jak někoho uctít, nebo ne?“

Jeho propiska přejíždí po papíru jako zběsilá, až moc na to, jak málo jsem řekla. „Byla to modlitba ve jménu těch lidí,“ odpovídám.

„Modlili jste se k bohu?“

„Ne, ne ,k bohu‘. Modlili jsme se k... Já vlastně nevím k čemu.“

Já ani moji sourozenci jsme nikdy nebrali uctění tak vážně jako naši rodiče. Charlie při zapalování svíček dělal obličej, pak třásl rameny, když jsme odříkávali modlitbu, a my ostatní jsme v sobě dusili smích, aby si toho máma nevšimla. Nebylo to tak, že bychom si dělali legraci z těch vražd, nebo dokonce z obětí, to nikdy – respektovali jsme každý příběh, který jsme se naučili. Šlo jen o tu „nekonečnou rituální kravinu“, jak to Charlie jednou nazval, o představu, že svíčky a jedna jediná věta udělají mrtvým zázraky.

„Nevíte“,“ opakuje Elijah.

„Bůh součástí našeho domácího studijního plánu nebyl.“

Podívá se na mě. Jeho oči, zastíněné tmavým obočím, se zúží.

„Slyšel jsem, že se mu říká ,studijní plán vraždy‘. Je pravda, že jste se učili jen o vraždění?“

„Učili jsme se o *vraždách*,“ opravuju ho, protože v tom je velký rozdíl. „A učili jsme se i o spoustě dalších věcí. V matice jsme došli až k trigonometrii. Učili jsme se o supernovách a černých dírách. O gettysburském projevu. Jen k tomu ještě i o Rachel Nickellové.“

Čtyřicet devět bodných ran, zavražděna za denního světla a její dvouletý syn byl od hlavy až k patě od její krve.

„A to je?“ pobízí mě Elijah.

Pamatuju si, jak nám máma předváděla její vraždu. Tohle dělala, aby nám ilustrovala brutalitu těch zločinů – a aby nás před nimi uchránila. Věřila, že když zažijeme ty samé hrůzy,

kteřé zažili jiní, budeme je schopni poznat, kdyby bylo náhodou na blízku stejné nebezpečí. Na to, aby nám předvedla vraždu Rachel Nickellové, se celá oblékla do bílého a bodala se červenou fixou, která na bílé blůze nechala čmárance jako od krve. Devětačtyřicetkrát se bodla a já jsem sebou devětačtyřicetkrát škubla.

„To je oběť vraždy,“ odpovídám.

Detektiv zadrží dech, ale vypadá to, jako by se spíš snažil držet jazyk za zuby. „Aha.“ Znovu se podívá do zápisníku. „Takže říkáte, že Andy odešel před deseti lety, v den, kdy vám dvěma bylo šestnáct.“

„Tu noc našich šestnáctých narozenin, ano.“

„A jak se choval přes den? Když jste ho viděla naposledy.“

„Byl v pohodě,“ říkám. „Naši sourozenci přijeli na návštěvu poprvé ode dne, kdy odešli z domu. Charlie v té době před osmi lety, Tate před sedmi. Takže byl celý bez sebe.“

„Celý bez sebe“ to úplně nevystihuje, ale kdyby detektiv slyšel, jak se Andy doopravdy choval – rozržitě, rozmrzele –, určitě by si do zápisníčku psát poznámky nepřestal. Ale pamatuju si to živě, jak Andy pod stolem klepal nohou, jako by to byla sbíječka. Pamatuju si, jak když jsme odříkávali modlitbu za své jmenovce, Charlie se na nás přes stůl upřeně díval. Zdálo se, že je z nás udivený, skoro jakoby nesvůj, jako by si zrovna vzpomněl, že existujeme. Podívala jsem se na Andyho, jestli si pohledu našeho bratra všiml, ale on se mračil na svoji svíčku, jako by se snad dala sfouknout jen pohledem.

Několik dní předtím byl znepokojený, rozrušený, trávil víc času se stromy, se svojí sekerou. Kdykoliv jsem se zeptala, co se děje, škubl sebou a odešel jako vyplašené zvíře. „Nic, jsem jen unavený, poslední dobou jsem toho moc nenaspal“ – čemuž nasvědčovaly i kruhy pod jeho očima, tmavé jako monokly. Na naše narozeniny šel spát skoro hned po uctění a stěžoval si na Tate a Charlieho, na to, že kouř ze svíček se ještě ani pořádně nevypařil, a oni už se vytratili do jednoho

ze svých pokojů. Chtěl se jich zeptat, jaké je to „tam venku“, řekl. Tak tomu říkal. „Tam venku“.

„Celý bez sebe;“ opakuje Elijah. „*Tak* bez sebe, že tu noc utekl? *Tak* bez sebe, že nechal vzkaz ‚Jediným řešením je nikdy se nevrátit‘?“

Pohrávám si s hrnkem v ruce. „Když jsme vyrůstali, byli jsme hodně izolovaní. Úplně mimo ostrov jsme byli jen párkrát. Myslím, že když Andy viděl Charlieho a Tate, kteří se vrátili z velkoměsta, rozmyslel se, že odejde dřív. Že bude tam venku, jako oni.“

To jsem si celé ty roky říkala. Ale ať už Charlieho a Tateina návštěva měla vliv, nebo ne, Andy tu noc něco zničil, když odešel. Vždycky jsem si naše pouto představovala jako stříbrné vlákno natažené mezi námi, jako nezničitelný drát, ale když napsal ten vzkaz a vytratil se do tmy čekat na trajekt, jako by ho přestříhl.

„Rozmyslel se, že odejde dřív,“ předčítá polohlasem Elijah svoje poznámky. „Dřív než kdy?“

„V osmnácti. Než jsme měli odejít.“

Jeho oči potemní. „Vás v osmnácti nutili odejít?“

„Ne, nenutili, jen – naši sourozenci to tak udělali první, když získali přístup ke svým svěřeneckým fondům. A my s Andym jsme plánovali udělat to samé.“

Svěřenecký fond je taky důvod, proč můžu žít, jak žiju – bez práce, skrčená nad počítačem, dny strávené prohledáváním davů, hledáním vrásčitých očí a pěšinky na Andyho zátylku.

Elijah přikývne a zapíše si moji odpověď.

„A když někdo z vaší rodiny z domu odešel,“ pokračuje, „prostě se už... nikdy nevrátil? Tedy až doted?“ Odmlčí se. „Je mi líto, co se stalo vašemu otci.“

Ale nezní, jako by mu to bylo líto. Zní, jako by nám *nevěřil*. Jeho pohled se pomalu přesune od mého obličeje ke zdi za mnou, kde jsou na policích naskládané svíčky na uctění jako úzká polínka do krbu.

„Jak jsem řekla,“ opakuju, „Charlie s Tate se jednou vrátili.“

„Ano. Tu noc, než jste si všimli, že Andy zmizel. Před deseti lety. Proč se vrátili právě ten večer?“

Pokrčím rameny. Nikdy jsem nepochopila, co pro ně na našich šestnáctinách bylo tak jedinečného. Pro nás to nebyl žádný slavnostní, „dospívací“ ceremoniál jako pro ostatní. Nedostali jsme auta jako teenageři ve filmech.

„Snažili jste se“ – naklání se dopředu – „všichni držet dál od něčeho konkrétního?“ Ztiší hlas. „Ublížili vám někdy rodiče?“

„Cože? Ne!“

„Tak proč se z vás nikdo nevrátil?“

„Já nevím! O Charliem ani o Tate nevím nic víc, než že Tate se bez Charlieho nehne a Charlie chtěl zůstat v New Yorku. Ale co se mě týče, můj bratr utekl z domu, a já jsem na něj čekala do devatenácti, až jsem ho jednou konečně vzala za slovo – jak v tom vzkazu řekl, že je lepší se nevrátit. A se zbytkem rodiny jsem si nerozuměla tolik jako s ním.“

Velmi mírně řečeno. Pravda je, že mi připadalo, že nemá cenu se s nima sbližovat. Máma před náma pořád umírala a každá další vražda, kterou předvedla, byla reálnější než ta předtím, takže jsem to začala vnímat tak, že je tady jen napůl. Táta tady byl ještě míň než máma; vždycky si jen zavázal boty a vyrazil lovit. Skoro mě ani nevnímal, i když jsme na uctění stáli ve stejném kruhu. Charlie a Tate byli samostatná jednotka, k nám s Andym netečná a nepřístupná, ale to vůbec nevadilo, protože my s Andym jsme taky byli jako jeden, a dokud jsem ho měla, věděla jsem, že jsem doceněná a že mi nic nechybí.

Andy mi vždycky dával to nejlepší ze všeho: Když jsme si rozpůlili sendvič, vždycky mi dal větší půlku. Když z kredence vytáhl dvě sklenice, vždycky mi nabídl tu bez zaschlých kapek na skle. Když jsme seděli na schodech od verandy, ukázal na slunnou stranu, abych si sedla tam. Říkávala jsem mu: „Ty

si taky zasloužíš to nejlepší, víš?“ a on odpovídal: „Ne, nezasloužím. Ne tak jako ty.“

„Takže když už tu nebyl,“ protlačím ze sebe přes knedlík v krku, „když už tu nehodlal dál být – tak už jsem tady taky nepotřebovala zůstat.“

Elijah něco naškrábe do zápisníku, otočí stranu a pokračuje dál. „A co váš správce, John Fritz?“ ptá se s očima pořád na slovech, která píše. „Ublížil vám někdy?“

„Fritz?“ vyprsknu. „Proč by mi *Fritz* měl někdy ublížit? Znáám ho celý život.“

Prudce zvedne hlavu od papíru ke mně. „Lidé, které známe celý život, nám pořád můžou ublížit. Někdo by mohl říct, že nám můžou ublížit víc.“

„Víc než kdo?“

Podívá se do zápisníku. „Někdo cizí.“

Vtáhne spodní ret mezi zuby a chvíli ho žvýká. Za dveřmi slyším kroky: přiblíží se, utichnou a pak se zase ztratí.

Elijah si odkašle. „Vypadá to, že tady někdo spáchal zločin. Tomu rozumíte, že ano?“

V myslí mi naskočí Andyho jmenovec a všechny ty fotky z místa činu. Ta pohovka s opěradlem ve tvaru tří hřebenů vln. Andrewova hlava na polštáři, jako by jen odpočíval.

A pak ta krev. Rozražená lebka. Náznak sekery.

Tam venku neleží Andy. Andy je v Jacksonvillu nebo Lansingu nebo v nějakém městě, které jsem ještě v posledním kole vyhledávání a pátrání nestačila pokrýt, ale není – nebyl – *tady*.

„Ano, rozumím,“ odpovídám. „Ale netuším, kdo to tam byl zavražděný. A nevím ani, kdo je vrah. Ale snad si nemůžete myslet, že je to... Fritz...“

Ten Fritz, který se opíral paží o hrábě, když nás pozoroval, jak se smějeme v našich kupách listí. *Fritz*, který shrabal ještě víc listí a pobízel nás: „Tak šup, skočte do něj.“ *Fritz*, který viditelně kulhá, ale o svém zranění nikdy nemluví. *Fritz*, který zvedne každou housenku, již uvidí, pohladí ji a popřeje jí, ať se jí „v kukle dobře daří“.